# De GOP is een Huis met Vele Kamers

*Artikel door Vincent De Roeck*

*De Republikeinse Partij in de Verenigde Staten is allesbehalve een monolithisch blok. Elke vier jaar worden de interne verschillen op scherp gesteld tijdens de voorverkiezingen voor het presidentschap. 2012 was op dat vlak zeker geen uitzondering.*

Vorige week werden Mitt Romney en Paul Ryan in Tampa in de staat Florida officieel door de Grand Old Party tot presidents- en vice-presidentskandidaat gekroond. Naar aloude Republikeinse traditie had deze nominatie echter veel voeten in de aarde en waren niet alle geledingen van de partij tevreden met de keuze van het partijestablishment.

De Republikeinse Partij is - in tegenstelling tot de berichtgeving in de Vlaamse pers - een huis met vele kamers. Een "big tent" zeggen ze in de VS. Elke fractie binnen de partij houdt immers vast aan zijn eigen principes, prioriteiten en lievelingen.

Nuances en verschillen die voorbij lijken te gaan aan de berichtgeving in de Vlaamse pers. De bijwijlen ronduit lachwekkende artikels van een Steven De Foer of een Evita Neefs mogen dan wel eerder ingegeven door een latent gebrek aan feiten- of achtergrondkennis dan door moedwillige misinformatie, toch gaat zo veel duiding aan de lezer verloren.

Vandaag kunnen we binnen de GOP vier grote stromingen onderscheiden. Er zijn er natuurlijk meer, maar om tussen de bomen het bos nog te kunnen blijven zien, beperken we ons tot de vier belangrijkste. Een poging om deze te kaderen.

Mitt Romney is een succesvol zakenman met een wereldse kijk op de economie en is een gematigd liberaal in ethische thema's. Dit maakt hem het prototype van de "Rockefeller Republican". Deze groep zwaaide de plak in de partij van WO-II tot de jaren 1980. Zij bepleiten internationale vrijhandel en financieel kapitalisme.

Zij bezorg(d)en de GOP het etiket van elitaire rijkeluispartij. Ook al vormen zij al lang niet meer de backbone van de GOP - hun laatste succesvolle kandidaat was George H.W. Bush in 1988 - toch blijven zij integraal deel uitmaken van de Republikeinse Partij en controleren zij nog steeds vele partijorganen.

Paul Ryan, een jonge flamboyante katholiek uit de Midwest, symboliseert de tweede grote groep binnen de Republikeinse Partij: die van de overtuigde Christenen. Zij zijn zeer rechts en conservatief inzake ethische thema's zoals het traditionele gezin, de rol van het geloof in de samenleving en abortus, en hebben doorgaans een hekel aan de invloed van de staat in privézaken. Daarnaast delen zij geen homogene economische

doctrine. Sommigen zijn economisch zeer liberaal, zoals Paul Ryan en Sarah Palin, anderen - Rick Santorum en Mike Huckabee komen bij mij op - zijn wat linkser. Sommigen willen vrije immigratie en goedkope werkkrachten, anderen staan protectionisme en gesloten grenzen voor.

De pers noemt deze groep doorgaans de “Evangelicals” (ook al zijn een Ryan en Santorum overtuigde Katholieken en dus helemaal geen Evangelische Christenen, maar dit geheel terzijde). Deze groep, historisch trouwens trouwe stemmers voor de Democratische Partij, werd de ruggengraat van de GOP sinds de Reagan-revolutie van 1980. De term “Reagan Democrats” is hier dan ook op zijn plaats.

John McCain en George W. Bush zijn op hun beurt de vaandeldragers van een derde stroming: het neoconservatisme. Zij vinden hun mosterd bij denktanks als het Project for the New American Century en het American Enterprise Institute. Deze denkers, voormalige Trotskisten die tijdens de Jimmy Carter-jaren de Democratische Partij inruilden voor de GOP, combineren militarisme en een proactief buitenlands beleid met “compassionate conservatism”, derdewegsocialisme zeg maar, op binnenlands vlak.

Zij domineerden de regering-Bush Jr. en gaven ons de oorlogen in Irak en Afghanistan. Ook vandaag nog bemannen zij sleutelposities binnen de partij en team Romney. Vooral dan op vlak van buitenlands beleid en defensie.

De vierde groep binnen de partij heeft Ron Paul als lieveling. Congreslid Paul is libertariër en trekt ook stemmen aan van andere kleinere fracties binnen de Amerikaanse samenleving die nergens anders gehoor vinden. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om de paleoconservatieven rond Pat Buchanan maar ook om de antioorlogsdemocraten rond Denis Kucinic. In de peilingen scoort Ron Paul zeer goed en ook in de voorverkiezingen wist hij mooie resultaten neer te zetten.

Ron Paul kant zich tegen militaire operaties in het buitenland, wil alle oorlogen stoppen en basissen sluiten, en de soldaten terug naar huis brengen. Hij is dan ook de populairste politicus onder jongeren en actieve soldaten. Anderzijds wil hij de overheid zo ver mogelijk terugdringen uit het leven van de burgers. Economisch betekent dat zelfredzaamheid en ultraliberalisme. Op ethisch vlak betekent dat de terugkeer naar spontane ordes, individuele zelfbeschikking en (familiale) gemeenschappen.

Deze ideeën vormden de fundamenten van de “Old Right” die de partij - op de presidentschappen van ijzervreter Theodore Roosevelt en planeconoom Herbert Hoover na dan - bestuurde tussen de Burgeroorlog en WO-II.

Vele Republikeinen kijken met heimwee terug naar de gloriedagen van Ronald Reagan. In elke presidentskandidaat sinds de Gipper willen ze een nieuwe Reagan kunnen zien, en daar is ook een goede reden voor. Zij begrijpen datgene wat de Reaganrevolutie niet

enkel uniek maar ook mogelijk maakte: de eenheid van de GOP. De vier stromingen waarvan sprake hebben zich sinds WO-II enkel maar achter één zelfde kandidaat kunnen scharen, en dat is Ronald Reagan. Drie overwinningen, twee voor zichzelf, één voor zijn vicepresident, waren het gevolg.

Hij combineerde als enige het globalistische en neoliberale van de Rockefellers, het rechts-conservatieve van de Evangelicals, het militarisme van de neocons en de vrijheidsfilosofie (vrije markt, minimale overheid, individualisme) van de libertariërs. De Tea Party, totaal misbegrepen door pers en publiek, was een poging om die Reaganrevolutie te herhalen. De Tea Party beroept zich ook op de gezamenlijke kernwaarden van de vier stromingen en bepleit eenheid tegen de wil van het partijestablishment in.

De GOP is een huis met vele kamers, maar zo lang men ze niet allemaal gebruikt, blijft het een armtierig studioappartementje en kan de partij geen vuist maken tegen de Democraten. Hun broodje, met 47% van de Amerikanen die geen belastingen betalen en teren op de rest, lijkt gebakken. Binnenkort vervoegt Mitt Romney dan ook waarschijnlijk Bob Dole en John McCain in het lange rijtje recente GOP-mislukkingen. Na de defenestratie van de libertariërs op de Conventie in Tampa zou dat niet eens onverdiend zijn. Een les voor 2016.

Vincent De Roeck
Libera! vzw
4 September 2012

*Dit artikel werd oorspronkelijk in aangepaste vorm gepubliceerd op de website van het magazine Doorbraak. Alle rechten voorbehouden. http://www.doorbraak.org.*